

tekst IVO WEVEL

'WIJ DANKEN U VOOR HET GENOTEN VERTROUWEN'

Nederlanders lezen nog wel, maar we lezen steeds minder boeken uit. Onze Ivo weet wel hoe dat komt.

Theo Baart fotografeert als een dichter/schrijver. Fotoliteratuur. Hij destilleert details uit het leven en legt die vast met melancholieke ondertoon. Elke foto is een gedicht, en het is aan de kijker om dat naar eigen inzicht of gemoedstoestand te interpreteren. Zijn boeken gaan over zaken waar niemand anders op let: *De Snelweg, Nagele* (Een modernistisch dorp in de polder), *Eiland 7* (Berichten uit de nieuwbouwwijk) en nu *Werklust*, over het gebied rondom Schiphol. Een gebied in transitie, van ooit – nu oude – nieuwbouw, via afbraak naar nieuwe nieuwbouw. Baart legt het vast in stillens van parkeerplaatsen (Happy Parking! staat op een bord), lege akkers, interieurs waar hele levens zich afspeelden aan de vooravond van de slopershamers, alles met oog voor details, een briefje op de etalageruit van een failliete winkel ('Wij danken U voor het genoten vertrouwen', familie Leen), met daarboven nog de trotse hoofdletters in neon, van toen de zaak floreerde (LEEN TEXTIEL), een oude koffer op de vuilnisbelt. Hij weeft het persoonlijke verhaal van zijn ouderlijk huis door het boek. Zijn ouders in hun leeggehaalde zitkamer, en op de dag dat ze met een elektrisch invalidenwagentje (vader) en looprekje (moeder) in hink-stapsprong naar het nabij gelegen bejaardencomplex strompelen. Een complex dat niet in beeld is, maar wel rechtsaf gelegen is aan een doodlopende weg (verkeersbord), met linksaf een straat die naar de school leidt (pas op overstekende kinderen), maar of dat nu bedoeld is als een metafoor van het leven (jeugd linksaf, ouderdom rechtsaf de doodlopende weg in), dus of dat uitgedacht is door Baart of mijn interpretatie is, weet ik niet. Is ook niet belangrijk. De beelden staan ook in dit boek weer mooi in schril contrast met de zakelijke tekst die gaat over de veranderingen in dit gebied. Realiteit naast dichterlijke vrijheid.

Ligt het aan mij of aan de steeds slapper afgestemde spanningsboog van de moderne mens? Want ja, mensen, dat is er aan de hand in modern

GEKOCHT

● **Werklust**, Theo Baart, Nai010, € 49,95

● **Wanderland**, Paul Baeten Gronda, Hollands Diep, € 19,99

● **Schoppenvrouw**, Mensje van Keulen, Atlas Contact, € 18,99

● **Het tumult van de tijd**, Julian Barnes, Atlas Contact, € 19,99

GELEZEN

boekenland, een algemeen verslappende concentratie. Dat komt door internet en iphones c.s., en alles wat we daar op lezen, steeds vaker, steeds korter, klik klik klik, fluks langs alle koppen, geen inhoud, karenavrachten non-informatie in steeds kortere zinnen, steeds sneller en vaker. Geleerden schrijven daar boeken over (die niemand uitleest) en concluderen dat een boek uitlezen steeds lastiger wordt, want na enkele zinnen willen we weer ander info, elders, klik klik klik, boek weg. We lezen nog wel, maar we lezen steeds minder boeken uit. Van (in Nederland) gemiddeld bijna 9 in 2012 tot 6 vorig jaar (6 punt 3, om precies te zijn). Ik dacht hieraan toen ik *Wanderland* las. (Weer zo'n onzinnig-titel trouwens, een tendens die maar doorgaat bij schrijvers die quasi poëtische nikswaarden bedenken als titel). *Wanderland* gaat over de succesvolle schilder Igor die somber de dagen telt sinds zijn lief is heengegaan.

Hij ontmoet zijn halfbroers en -zusters, die hij uit het oog was verloren, bij het sterfbed van zijn vader. *That's it*. Maar het gaat natuurlijk over het leven zelf, en dat behandelt Paul Baeten Gronda erg mooi. Hij gebruikt scherpe beeldspraken en schrijft prachtige zinnen. 'We leven nu in een wereld waarin alles anders kan. Alles kan voortdurend anders, alsof iedereen de schroeven hooguit half vastdraait zodat hij nog van idee kan veranderen.' En: 'Liefde speelt zich af tussen de momenten waarop je foto's maakt.' (Net zoals Baart fotografeert, vlak voor of na Het Belangrijke Moment, nooit op Het Moment Zelf). Gronda schrijft in een soort hypnotiserend metrum, een ritmische aanschakeling van korte zinnen, wat mooi is, maar ook moe en loom maakt, een rustgevende treincadans, troostend door de voorspelbaarheid. Om de zoveel pagina's haakte ik steeds af. Maar kwam dat door die cadans of doordat ik het laatste nieuws al vijf minuten geleden had bekeken, en dus updates behoefde, want wat kan er allemaal niet in vijf minuten gebeuren, een treinongeluk, een zwanger geraakte BN-er, en wie logde in op Facebook en hoe laat ging het ook alweer regenen op Buienradar, en wie is ook alweer Nick en wie is Simon en waarom wilde ik dat ook alweer weten? Ik las het wel uit, *Wanderland*, maar met horten en stoten, in kleine hondenbrokken.

Schoppenvrouw las ik niet uit. Maar dat kwam echt doordat het me nul boeide.